

به نام خدا

طرح درس دانشکده علوم توانبخشی
دفتر توسعه آموزش

قسمت هایی که با استفاده از برنامه ملی (کوریکولوم) تکمیل می شود. تاریخ تنظیم: ۱۴۰۲/۰۴/۲۰

نام درس		مقطع / رشته
علائم چشمی در بعضی از بیماری های داخلی		کارشناسی / بینایی سنجی
کد درس / دروس پیش نیاز		زمان / مکان برگزاری
5514350 / اورژانس های چشم		سه شنبه ها ساعت ۹-۸ دانشکده علوم توانبخشی
تعداد واحد درسی: 1	کل مدت زمان تدریس: 1	
نوع درس	نظری *	عملی
ساعت آموزشی	۱۷ ساعت	
شرح درس		
<p>درس علائم بیماری های سیستمیک در چشم یک درس یک واحدی است که در هفته یک ساعت و در کل ۱۷ ساعت را در طول ترم به خود اختصاص می دهد. در این درس به علائم و عوارض بیماری های سیستمیک در چشم از جمله: تاریخچه بیماری های سیستمیک، معاينه کامل چشم، دیابت و عوارض آن در چشم (در پلک ها، اربیت، سگمان قدامی و خلفی، و پتره، رتین و عصب باصره)، عوارض فشار خون در چشم، عوارض بالا رفتن فشار داخل جمجمه در چشم، آمبولی، گرفتگی شریان مرکزی رتین، آموروزیس فوگاکس، تومور های متاستاتیک، سندرم هیپر ویسکوزیتی، عوارض دیسکرازی های خونی، آنمی سیکل سل، میگرن، بیماری های بافت همبند، شوگرن، اسپوندیلیت آنکیلوزان، آرتريت رو ماتوئید، عوارض لوپوس، آرتريت روماتوئید جوانان، ژانت سل آرتريت، سندرم مار فان، بیماریهای کبدی، ذخیره گلیکوژن، گوارشی و سیفیلیس کلیوی، ذخیره گلیکوژن، گوارشی و سیفیلیس، عوارض اختلالات تیروئید در چشم، عوارض بیماری های ریوی، سارکوئیدوز، ایدز، Lyme، جذام، عوارض توکسوپلاسموزیس، انکوسریوزیس، استیون جانسون، آتوپیک اگزما، آکرومگالی و سرخچه به بحث و گفتگو خواهیم پرداخت. امیدوارم که در پایان ترم شناخت کافی از این مطالب پیدا کرده باشید.</p>		
هدف کلی		
<p>هدف کلی درس: انتظار دارد دانشجویان در پایان ترم با بیماری های سیستمیک که منجر به عوارض چشمی می شوند، آشنا باشند، علائم، تشخیص و عوارض آنها را بدانند.</p>		
فهرست منابع		
الف) کتب: 1-Clinical Ophthalmology Kanski		
2-Clinical Ophthalmology Duane		
ب) مقالات:		
ج) محتوای الکترونیکی:		
د) منابع برای مطالعه بیشتر:		

اساتید درس

میزان (درصد) مشارکت	Email	مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی
100 درصد	mghbr31yahoo.com	استاد	دکتر محمد قاسمی برومند

جلسه ۱

موضوع درس

تاریخچه بیماری های سیستمیک و معاینه چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری

دانشجو باید تاریخچه بیماری های سیستمیک و معاینه کامل چشم را توضیح دهد.

حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem	تاریخچه بیماری های سیستمیک، معاینه کامل چشم

کار/تجربه های عملی/تکالیف

کار گروهی: جهت ارائه در کلاس

برای معاینه ته چشم، یکی از دانشجویان با همراه داشتن یک افتالموسکوپ مستقیم، معاینه را روی چشم دانشجوی دیگر انجام می دهد، و توسط سایر دانشجویان ارزیابی می شود.

ارزشیابی درس

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی

جلسه ۲

موضوع درس

عوارض دیابت در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض دیابت در چشم را شناسایی نماید.

حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem	دیابت و عوارض آن در چشم (در پلک ها، اربیت، سگمان قدامی و خلفی، ویتره، رتین و عصب باصره)

کار/تجربه های عملی/تکالیف

کار گروهی:

چند اسلاید از دیابتیک رتینوپاتی جهت بحث و تبادل نظر در کلاس، تهیه فرمایید.

ارزشیابی درس

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی

جلسه ۳

موضوع درس

عوارض فشار خون و فشار داخل جمجمه در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض فشار خون و فشار داخل جمجمه در چشم را شناسایی نماید.

حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem	عوارض فشار خون در چشم، عوارض بالا رفتن فشار داخل جمجمه در چشم
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
بالا رفتن فشار داخل جمجمه چه عارضه ای در پایی ایجاد می کند؟ علائم و نشانه های آن را بیان فرمایید.				
ارزشیابی درس				
حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی				

جلسه ۴

موضوع درس				
اختلالات شریانی				
اهداف رفتاری پایان درس				
حیطه شناختی:				
اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض آمبولی شریانی، گرفتگی شریان مرکزی رتین و آموروزیس فوگاکس در چشم را شناسایی نماید.				
حیطه نگرشی:				
منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس

<p>1-Clinical Ophthalmology Kanski</p> <p>2-Clinical Ophthalmology Duane</p>	<p>ویدئو پروژکتور (اسلاید)</p>	<p>۶۰ دقیقه</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem</p>	<p>آمبولی، گرفتگی شریان مرکزی رتین، آموروزیس فوگاکس</p>
<p>کار/تجربه های عملی/تکالیف</p>				
<p>علل آمبولی شریان مرکزی رتین و شاخه های آن چیست؟ کار عملی: در انسداد شریان مرکزی رتین در دفتر کار چه اقدامی انجام می دهید؟</p>				
<p>ارزشیابی درس</p>				
<p>حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی</p>				

جلسه ۵

<p>موضوع درس</p>				
<p>تومورهای متاستاتیک در چشم و سندرم هیپر ویسکوزیتی</p>				
<p>اهداف رفتاری پایان درس</p>				
<p>حیطه شناختی: اهداف رفتاری: دانشجو باید منشأ تومورهای متاستاتیک در چشم را شناسایی نماید، علایم و نشانه های سندرم ویسکوزیتی را بیان کند. حیطه نگرشی:</p>				
<p>منابع</p>	<p>وسایل کمک آموزشی</p>	<p>زمان (دقیقه)</p>	<p>روش تدریس</p>	<p>محتوای درس</p>
<p>1-Clinical Ophthalmology Kanski</p> <p>2-Clinical Ophthalmology Duane</p>	<p>ویدئو پروژکتور (اسلاید)</p>	<p>۶۰ دقیقه</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem</p>	<p>تومور های متاستاتیک، سندرم هیپر ویسکوزیتی</p>

کار/تجربه های عملی/تکالیف			
به نظر شما منشاء تومور های متاستاتیک چشم از کجا است؟ و روش های تشخیصی آن را بیان بفرمایید.			
ارزشیابی درس			
حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله ، انجام تکالیف در منزل ، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی			

جلسه ۶

موضوع درس				
عوارض دیسکرازی های خونی، میگرن				
اهداف رفتاری پایان درس				
حیطه شناختی:				
اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض دیسکرازی های خونی، آنمی سیکل سل و میگرن در چشم را شناسایی نماید.				
حیطه نگرشی:				
محتوای درس	روش تدریس	زمان (دقیقه)	وسایل کمک آموزشی	منابع
عوارض دیسکرازی های خونی، آنمی سیکل سل، میگرن	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی ، ارائه تکالیف منزل و case problem	۶۰ دقیقه	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
انواع میگرن را بیان بفرمایید، میدان دید در بیماران میگرنی به چه صورتی است؟				
ارزشیابی درس				
حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله ، انجام تکالیف در منزل ، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی				

جلسه ۷

موضوع درس

عوارض بیماری های بافت همبند در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های بافت همبند مثل: شوگرن، اسپوندیلیت آنکیلوزان، آرتريت رو ماتوئید در چشم را شناسایی نماید.

حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem	بیماری های بافت همبند، شوگرن، اسپوندیلیت آنکیلوزان، آرتريت رو ماتوئید.

کار/تجربه های عملی/تکالیف

برای تشخیص بیماران بافت همبند(کلاژن) بیمار را به کدامیک از همکاران متخصص ارجاع می دهید؟

ارزشیابی درس

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی

جلسه ۸

موضوع درس

ادامه عوارض بیماری های بافت همبند در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض لوپوس، آرتريت روماتوئید جوانان و ژانت سل آرتريت در چشم را شناسایی نماید.

حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس

<p>1-Clinical Ophthalmology Kanski</p> <p>2-Clinical Ophthalmology Duane</p>	<p>ویدئو پروژکتور (اسلاید)</p>	<p>۶۰ دقیقه</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem</p>	<p>عوارض لوپوس، آرتريت روماتويد جوانان، ژانت سل آرتريت</p>
<p>کار/تجربه های عملی/تکالیف</p>				
<p>تکلیف در منزل از کتاب kanski بیماری های بافت همبند را مطالعه بفرمایید و عوارض آرتريت روماتويد در چشم را در سر کلاس برای دانشجویان ارائه بفرمایید.</p>				
<p>ارزشیابی درس</p>				
<p>حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی</p>				

جلسه ۹

<p>موضوع درس</p>				
<p>عوارض سندرم مارفان، بیماری های کبدی و کلیوی در چشم</p>				
<p>اهداف رفتاری پایان درس</p>				
<p>حیطه شناختی: اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض سندرم مارفان، بیماریهای کبدی و کلیوی در چشم را شناسایی نماید. حیطه نگرشی:</p>				
<p>منابع</p>	<p>وسایل کمک آموزشی</p>	<p>زمان (دقیقه)</p>	<p>روش تدریس</p>	<p>محتوای درس</p>
<p>1-Clinical Ophthalmology Kanski</p> <p>2-Clinical Ophthalmology Duane</p>	<p>ویدئو پروژکتور (اسلاید)</p>	<p>۶۰ دقیقه</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem</p>	<p>سندرم مارفان، بیماریهای کبدی، کلیوی امتحان میان ترم</p>
<p>کار/تجربه های عملی/تکالیف</p>				

تکلیف در منزل

بیماری **Cystinosis** را از کتاب **Kanski** مطالعه بفرمایید و عوارض چشمی آن را همراه با چند اسلاید جهت ارائه در کلاس آماده بفرمایید.

ارزشیابی درس

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی

جلسه ۱۰

موضوع درس

عوارض بیماری های ذخیره گلیکوژن، گوارشی و سیفیلیس در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های ذخیره گلیکوژن، گوارشی و سیفیلیس در چشم را شناسایی نماید.
حیطه نگرشی

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
<p><i>1-Clinical Ophthalmology Kanski</i></p> <p><i>2-Clinical Ophthalmology Duane</i></p>	<p>ویدئو پروژکتور (اسلاید)</p>	۶۰ دقیقه	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem</p>	بیماری های ذخیره گلیکوژن، گوارشی و سیفیلیس

کار/تجربه های عملی/تکالیف

کار گروهی

عوارض بیماری های ذخیره گلیکوژن، گوارشی و سیفیلیس را از منابع مختلف (کتاب، مجله و.....) با ذکر منابع جهت ارائه در کلاس آماده کنید.

ارزشیابی درس

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی

جلسه ۱۱

موضوع درس

عوارض اختلالات تیروئید در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی: اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های تیروئید در چشم را شناسایی نماید. حیطه نگرشی:				
منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem	عوارض اختلالات تیروئید در چشم (پرکاری و کم کاری، بیماری کریوز)
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
با چه روشی میزان آگزیوفتالموس را اندازه گیری می کنید؟				
ارزشیابی درس				
حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی				

جلسه ۱۲

موضوع درس				
ادامه عوارض اختلالات تیروئید در چشم				
اهداف رفتاری پایان درس				
حیطه شناختی: اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های تیروئید در چشم را شناسایی نماید. حیطه نگرشی:				
منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و	ادامه عوارض اختلالات تیروئید در چشم (پرکاری و کم کاری، بیماری کریوز)

			case problem
کار/تجربه های عملی/تکالیف			
تقسیم بندی Werner در پرکاری تیروئید بیانگر چیست؟			
ارزشیابی درس			
حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله ، انجام تکالیف در منزل ، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی			

جلسه ۱۳

موضوع درس				
عوارض بیماری های ریوی و میاستنی گراویس در چشم				
اهداف رفتاری پایان درس				
حیطه شناختی: اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های ریوی، سارکوئیدوز و میاستنی گراو در چشم را شناسایی نماید. حیطه نگرشی:				
منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی ، ارائه تکالیف منزل و case problem	عوارض بیماری های ریوی، سارکوئیدوز، میاستنی گراو
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
عوارض چشمی بیماری سل را در چشم بیان بفرمایید ، داروهای ضد سل در چشم چه عارضه ای ایجاد می کنند؟				
ارزشیابی درس				
حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله ، انجام تکالیف در منزل ، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی				

جلسه ۱۴

موضوع درس				
عوارض بیماری های جذام، لیم و ایدز در چشم				

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های ایدز، *Lyme* و جذام در چشم را شناسایی نماید.
حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i> 2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem	ایدز، <i>Lyme</i> جذام

کار/تجربه های عملی/تکالیف

کار در منزل

چند اسلاید از عوارض ته چشمی بیماری ایدز جهت بحث و تبادل نظر در کلاس تهیه بفرمایید.
تشخیص افتراقی عارضه پلکی جذام با چه بیماری است؟

ارزشیابی درس

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی

جلسه ۱۵

موضوع درس

عوارض توکسوپلاسموز در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض توکسوپلاسموزیس، انکوسریوزیس در چشم را شناسایی نماید.

حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i>	ویدئو پروژکتور (اسلاید)	۶۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	عوارض توکسوپلاسموزیس، انکوسریوزیس

2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i>			گروهی ، ارائه تکالیف منزل و case problem	
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
<p>کار گروهی</p> <p>سیکل زندگی انگل <i>Toxoplasma Gondii</i> با ترسیم شکل آن جهت ارائه در کلاس آماده بفرمایید. روش های انتقال توکوپلاسموزیس به چه صورتی است؟ مکانیسم پروتکل درمانی داروهای ضد توکسوپلاسموزیس چگونه است؟</p>				
ارزشیابی درس				
حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله ، انجام تکالیف در منزل ، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی				

جلسه ۱۶

موضوع درس				
عوارض استیون جانسون و اگزما در چشم				
اهداف رفتاری پایان درس				
<p>حیطه شناختی: اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های استیون جانسون و آتوپیک اگزما در چشم را شناسایی نماید.</p> <p>حیطه نگرشی:</p>				
منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
<p>1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i></p> <p>2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i></p>	<p>ویدئو پروژکتور (اسلاید)</p>	۶۰ دقیقه	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی ، ارائه تکالیف منزل و case problem</p>	سندرم استیون جانسون، آتوپیک اگزما
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
سندرم یا بیماری استیون جانسون جزو کدام دسته از بیماری ها است؟				
ارزشیابی درس				

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی

جلسه ۱۷

موضوع درس

عوارض آکرومگالی و سرخچه در چشم

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

اهداف رفتاری: دانشجو باید عوارض بیماری های آکرومگالی و سرخچه در چشم را شناسایی نماید.

حیطه نگرشی:

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
<p>1-Clinical <i>Ophthalmology Kanski</i></p> <p>2-Clinical <i>Ophthalmology Duane</i></p>	<p>ویدئو پروژکتور (اسلاید)</p>	۶۰ دقیقه	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ارائه تکالیف منزل و case problem</p>	آکرومگالی و سرخچه

کار/تجربه های عملی/تکالیف

راه های پیشگیری از بیماری سرخچه چیست؟ در مادری که دچار بیماری سرخچه است علائم آن چیست؟

ارزشیابی درس

حضور در کلاس، میزان فعالیت، ارائه مقاله، انجام تکالیف در منزل، میزان تعاملات و در نهایت امتحان بین ترم و نهایی